Ruimtelijke onderbouwing

Batterij Zonnig Duiven, 03 februari 2025

Gemeente Duiven

Gemeente Duiven
Ontvangstdatum : 04-02-2025
Documentnummer: D2024-00013070

BURO SRO

Gegevens over het plan:

Plannaam:	Batterij Zonnig Duiven
Identificatienummer:	NL.IMRO.0226.OVBUITENGEBIED033-VS01
Status:	Vastgesteld
Datum:	03 februari 2025
Projectnummer Buro SRO:	88.15.18

Gegevens projectbetrokkenen:

Opdrachtgever:	[redacted]
Contactpersoon opdrachtgever:	[redacted]

Gegevens Buro SRO:

Projectleider Buro SRO:	[redacted]
Bezoekadres vestiging Arnhem	Sweerts de Landasstraat 50 6814 DG te Arnhem
Telefoon:	026 – 35 23 125
E-mail:	arnhem@buro-sro.nl
Internet:	www.Buro-SRO.nl

Inhoudsopgave

Ruimtelijke onderbouwing

Hoofdstuk 1	**Inleiding**	**5**
1.1	Aanleiding voor het initiatief	5
1.2	Ligging plangebied	6
1.3	Leeswijzer	6
Hoofdstuk 2	**Het initiatief**	**7**
2.1	Huidige situatie	7
2.2	Toekomstige situatie	8
Hoofdstuk 3	**Beleidskader**	**11**
Hoofdstuk 4	**Uitvoerbaarheid**	**17**
4.1	Milieu	17
4.2	Water	21
4.3	Ecologie	24
4.4	Verkeer en parkeren	25
4.5	Cultuurhistorie en archeologie	25
4.6	Economische uitvoerbaarheid	26
Hoofdstuk 5	**Maatschappelijke uitvoerbaarheid**	**27**
5.1	Inspraak en overleg	27
5.2	Van ontwerp naar vaststelling	27

Bijlagen bij de onderbouwing 29

Bijlage 1	**Landschapsplan Zonnepark Duiven_16 januari 2024**	**31**
Bijlage 2	**Digitale watertoets_23 april 2024**	**33**
Bijlage 3	**Quickscan flora en fauna_okt 2021**	**35**
Bijlage 4	**Rapportage stikstof_4 september 2024**	**37**
Bijlage 5	**Archeologisch onderzoek_06 april 2023**	**39**
Bijlage 6	**Participatie- en communicatieplan_23 dec 2022**	**41**
Bijlage 7	**Financiële- en procesparticipatie_19 mrt 24**	**43**

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het initiatief

In Nederland is zowel de vraag als het aanbod in energie (elektriciteit) sterk aan het veranderen. Zo wordt het aanbod in Nederland steeds meer bepaald door zonne- en windenergie. Het verbruik verandert tegelijkertijd ook sterk en neemt toe door de elektrificatie van een hoop processen, denk aan warmtepompen, elektrische auto's et cetera. Het elektriciteitsnet kan de grote aantallen nieuwe aansluitingen en het bijbehorende transport van elektriciteit op veel plekken niet meer aan. Het vollopen van het elektriciteitsnet heeft vele economische gevolgen en heet 'congestie';

- Bedrijven kunnen niet groeien of verduurzamen omdat er geen aansluit- of transportcapaciteit beschikbaar is;
- Nieuwe duurzame energieprojecten kunnen niet aangesloten worden, wat gevolgen heeft voor de energietransitie;
- Maatschappelijke ontwikkelingen kunnen niet aangesloten raken zoals nieuwe woningen, ziekenhuizen scholen en supermarkten etc.

Op veel plekken in Nederland zijn de netbeheerders al druk bezig met het verzwaren van het elektriciteitsnet. Dit zijn complexe en tijdrovende ruimtelijke processen. Een andere wijze om meer ruimte op het elektriciteitsnet te realiseren, is door middel van buffers – ofwel batterijopslagsystemen. De behoefte aan batterijen is inmiddels onderschreven door diverse netbeheerders en partijen. Zo stelt TenneT in haar 'Postion Paper' dat er naar verwachting in 2030 al ca. 9 GW aan batterijsystemen benodigd zullen zijn – en acht de Rijksoverheid dat batterijen nodig zullen zijn ter ondersteuning van het elektriciteitsnet en de algehele energietransitie.

Naast de bufferaspecten van de batterijsystemen, bieden batterijen ook een oplossing voor het steeds grilliger wordende opwekpatroon. Door elektriciteit op te wekken middels onvoorspelbare bronnen zoals wind en zon, wordt het afstemmen van het vraag en aanbod steeds complexer. Op het Nederlandse elektriciteitsnet dient de vraag en aanbod echter altijd in balans te zijn. Dit omdat het Nederlandse elektriciteit continu op een frequentie van 50 Hz opereert. Batterijen kunnen de tekorten en overschotten in stroom leveren en opvangen. Op deze wijze kunnen batterijopslagsystemen bijdragen aan de het beheren van de netfrequentie

Het batterijopslagsysteem te Duiven wordt ontwikkeld om een rol spelen in het overvolle elektriciteitsnet door effectief stroom af te nemen van het net bij overschotten aan productie – en andersom juist stroom te leveren op momenten van tekorten in productie. Deze behoefte is meerledig; enerzijds ten behoeve van de handhaving van de netfrequentie, anderzijds kunnen batterijen bij zonneparken ervoor zorgen dat er een kleinere netaansluiting nodig is, dat er minder stroom weggegooid hoeft te worden (curtailment) en dat de elektriciteit geleverd kan worden op momenten dat ander de meest vervuilende centrales moeten worden ingezet. Werkende als buffer kan stroom slimmer benut worden wat ook kansen biedt voor verbruikers en opwekkers van stroom in de nabijgelegen gebieden.

Gelet op het voorgaande, is de initiatiefnemer voornemens om in het buitengebied van Duiven een batterijopslagsysteem van circa 32 MW (maximaal) te realiseren. De ontwikkeling van een dergelijk batterijopslagsysteem is echter strijdig met het geldende bestemmingsplan. Omdat het initiatief gewenst is en passend is op de locatie, wordt medewerking verleend aan deze ontwikkeling. In dit document wordt toegelicht dat het initiatief mogelijk is op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en dat er sprake is van een 'goede ruimtelijke ordening'.

1.2 Ligging plangebied

Het projectgebied is gelegen in de lagergelegen komgronden ten zuiden van de IJssel. Ten westen van het projectgebied ligt bedrijventerrein InnoFase. Bijgevoegde afbeelding toont globaal de ligging van het projectgebied in de omgeving.

Ligging plangebied (bon: openstreetmap)

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk is in hoofdstuk 2 het initiatief beschreven. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het relevante Rijks-, provinciale-, en gemeentelijke beleid. In hoofdstuk 4 is het project inhoudelijk op haalbaarheid getoetst op grond van het geldende beleid en (milieu)wetgeving. Tevens wordt ingegaan op de economische haalbaarheid van het plan. Tot slot gaat hoofdstuk 5 in op de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan, waarbij de uitkomsten van overleg en zienswijzen zijn opgenomen.

Hoofdstuk 2 Het initiatief

In dit hoofdstuk wordt het initiatief beschreven. Eerst wordt ingegaan op de bestaande situatie van het projectgebied en de relatie met de omgeving. Daarna wordt ingezoomd op het beoogde initiatief.

2.1 Huidige situatie

Het projectgebied is gelegen in de rivierkomvlakte van de IJssel. Kenmerkend aan het gebied is openheid, veel watergangen en weinig opgaande beplanting. Het projectgebied is gelegen op een agrarisch kavel. Direct ten noorden loopt de Nieuwgraafsestraat met aan de zuidzijde van de weg een korte rij populieren. Verder ten zuiden ligt de Wijde Wetering, een oude watergang. Deze watergang wordt gekenmerkt door een robuuste groenstrook aan de noordzijde van de watergang. Rondom het projectgebied staan vier windturbines.

Luchtfoto van het projectgebied (bron: opentopo)

2.2 Toekomstige situatie

Het initiatief voorziet in het mogelijk maken van een batterijopslagsysteem op de projectlocatie. Deze batterij wordt gerealiseerd om te voorzien in de behoefte om in de toekomst (tijdelijk) energie op te kunnen slaan. De batterij speelt een cruciale rol bij de integratie van hernieuwbare energiebronnen in ons elektriciteitssysteem. De snelle opkomst van duurzame opwekking, zoals zonne- en windenergie, brengt uitdagingen met zich mee, waaronder fluctuaties in de energieproductie en piekbelastingen op het elektriciteitsnet. Een batterij kan op verschillende manieren bijdragen aan de stabiliteit en efficiëntie van het net, zoals onderstaand omschreven.

1. Ondersteunen van de Netfrequentie
Een van de primaire functies van een batterij op het elektriciteitsnet is het ondersteunen van de netfrequentie. Het elektriciteitsnetwerk moet continu op een stabiele frequentie van 50 Hz worden gehouden. Afwijkingen in deze frequentie kunnen leiden tot storingen of zelfs uitval van het net. Batterijen kunnen snel reageren op frequentieschommelingen door binnen milliseconden energie te leveren of op te slaan, afhankelijk van of de frequentie te hoog of te laag is. Dit snelle reactievermogen maakt batterijen tot een onmisbaar instrument voor het balanceren van vraag en aanbod op het net, wat essentieel is voor de stabiliteit van het elektriciteitssysteem. Het bijdragen aan frequentiehandhaving kan op diverse platformen welke momenteel al worden aangeboden door de netbeheerder(s) zoals FCR (primair reservevermogen) en FRR (Secundair reservevermogen).

2. Verhelpen van Congestie
Netcongestie ontstaat wanneer de vraag naar elektriciteit of de productie ervan de transportcapaciteit van het netwerk overstijgt, wat kan leiden tot overbelasting van het (lokale) elektriciteitsnetwerk. Batterijen kunnen strategisch worden ingezet in congestiegevoelige gebieden om overtollige elektriciteit op te slaan tijdens piekmomenten en deze later vrij te geven wanneer de vraag hoger is en de netwerkcapaciteit beschikbaar is. Hierdoor wordt de druk op het elektriciteitsnet verminderd en kan de netbeheerder congestieproblemen effectief aanpakken zonder dure en tijdrovende netverzwaringen uit te voeren. Hier zijn platformen voor zoals GOPACS – maar een eventuele aansluiting bij het Smart Energie Hub Innofase (SEH) initiatief behoort ook tot de mogelijkheden.
Binnen de SEH kan het bieden van een lokale bufferopslag, waarmee de efficiëntie en flexibiliteit van stroomverbruik aanzienlijk kunnen worden verbeterd, een uitkomst bieden. In een scenario waarin lokaal meer energie wordt opgewekt dan direct kan worden verbruikt, kan de batterij fungeren als een buffer. Hierdoor wordt lokale productie optimaal benut zonder het elektriciteitsnet onnodig te belasten. De batterij kan zo helpen bij het afvlakken van pieken (en dalen) in de elektriciteitsvraag, waardoor de noodzaak voor dure en ingrijpende netuitbreidingen afneemt.

3. Voorkomen van Curtailment bij Zonneparken
Curtailment is de noodgedwongen beperking van energieproductie door hernieuwbare energiebronnen, zoals zonneparken, wanneer er meer energie wordt opgewekt dan het net kan verwerken. Dit leidt tot verspilling van hernieuwbare energie. Een batterij kan dit probleem oplossen door de overtollige zonne-energie op te slaan op momenten dat de productie hoger is dan de vraag of de capaciteit van het net. Vervolgens kan deze opgeslagen energie worden gebruikt op momenten dat de productie laag is, bijvoorbeeld ’s nachts, of wanneer de vraag naar elektriciteit toeneemt. Dit verhoogt de efficiëntie en benutting van zonneparken, wat van groot belang is voor de energietransitie.

Er is een landschapsplan opgesteld om het batterijopslagsysteem samen met het naastgelegen zonnepark in te passen in de omgeving. In het vervolg van deze paragraaf komen de belangrijkste aspecten van het plan aan bod. Een uitgebreide toelichting op de inpassing van het batterijopslagsysteem is te raadplegen in het landschapsplan. Deze is als bijlage 1 te raadplegen. Op navolgende inrichtingstekening is de locatie van de batterijen aangegeven middels een rode cirkel.

Landschappelijke inpassing van het zonnepark met de Batterij rood omcirkeld (bron: ROM3D).

Technische aspecten

De batterijen worden geconcentreerd opgericht aan de zuidzijde van de Nieuwgraafsestraat. De batterijopslag betreft het systeem van een nader te bepalen batterijleverancier, bestaande uit circa 4 'racks' met een totale hoeveelheid Lithium-Ion van maximaal 10 ton per opslagvoorziening. Deze 'racks' lijken op kleine containers die modulair kunnen worden geschakeld. Het systeem beoogt te bestaan uit 4 "containers", met de maximale afmetingen 13x2,5x3m (l,b,h) per container en met een maximaal vermogen van 8 MW per container. Er komen in totaal 4 containers van in totaal max 32 MW. Bij iedere container komt een omvormer/transformator.

Impressie batterijopslagsysteem(bron: IX ZON)

Landschappelijke inpassing

Op basis van de inpassingsprincipes van ROM3D en de gemeente zijn uitgangspunten voor het ontwerp rondom batterijen opgesteld:

- De batterijen aan de Nieuwgraafsestraat, achter beplanting gesitueerd. Niet onzichtbaar maar wel opgenomen in beplanting.
- Rondom de batterijen komt een brandwerend hekwerk conform de eisen van de PGS 37 richtlijn. In het kader van de vergunningaanvraag van de batterijopslag is in het document 'Toelichting op de vergunningaanvraag' nader wordt aangetoond dat er wordt voldaan aan de PGS 37.

Uitsnede van de landschapstekening van het toekomstige zonnepark (bron: Landschapsplan Zonnepark Duiven)

Bandbreedte omgevingsvergunning

In de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor de batterij opslag wordt de bandbreedte opgenomen waarbinnen deze ontwikkeld kunnen worden. Deze bandbreedte heeft betrekking op de afmetingen en het maximum vermogen van de batterij. Het gaat om:

- Lithium batterij: per container (met 4 battery racks) maximaal 13x2,5x3m (l,b,h), met een maximaal vermogen van 8 MW per container. Er komen in totaal 4 containers van in totaal max 32 MW.

Deze bandbreedte is tevens leidend voor de beoordeling van een goede ruimtelijke ordening in voorliggende ruimtelijke onderbouwing.

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

Nationale Omgevingsvisie (NOVI)
Per januari 2021 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) van kracht. De NOVI biedt een langetermijnperspectief op de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland tot 2050. Met de NOVI geeft het kabinet richting aan de grote opgaven die het aanzien van Nederland de komende dertig jaar ingrijpend zullen veranderen. Denk aan het bouwen van nieuwe woningen, ruimte voor opwekking van duurzame energie, aanpassing aan een veranderend klimaat, ontwikkeling van een circulaire economie en omschakeling naar kringlooplandbouw. Alles met zorg voor een gezonde bodem, schoon water, behoud van biodiversiteit en een aantrekkelijke leefomgeving.

Met de NOVI benoemt het Rijk nationale belangen, geeft het richting op de vier prioriteiten en helpt keuzes maken waar dat moet. Want niet alles kan overal. Deze visie is ontwikkeld in nauwe samenwerking met provincies, gemeenten, waterschappen, maatschappelijke instellingen en burgers.

Gebiedsgericht
De NOVI benoemt een aantal aspecten van nationaal ruimtelijk belang. Het betreft de bescherming van de waterveiligheid aan de kust en rond de grote rivieren, bescherming en behoud van de Waddenzee en enkele werelderfgoederen, de uitoefening van defensietaken, het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de ecologische hoofdstructuur), de elektriciteitsvoorziening, de toekomstige uitbreiding van het hoofd(spoor)wegennet en de veiligheid rond rijksvaarwegen.

Ladder duurzame verstedelijking
Via de 'ladder voor duurzame verstedelijking' wordt een zorgvuldige afweging en besluitvorming geborgd bij ruimtelijke vraagstukken in stedelijk gebied. De ladder richt zich op nieuwe stedelijke ontwikkelingen. In de toelichting van een plan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, dient de behoefte aan die ontwikkeling te worden beschreven. Als de ontwikkeling buiten het bestaand stedelijk gebied plaatsvindt, moet bovendien gemotiveerd worden waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Klimaatakkoord
In 2015 hebben 195 landen van over de hele wereld het Akkoord van Parijs getekend. Daarin is afgesproken om de opwarming van de aarde te beperken tot maximaal 2 graden en het liefst tot maximaal 1,5 graad. Elk deelnemende land heeft toegezegd zelf aan de slag te gaan met nationale klimaatplannen, zo ook Nederland. Dit heeft geresulteerd in een Nederlands Klimaatakkoord uit juni 2019. In dit nationale akkoord staan maatregelen die worden genomen om de klimaatdoelen te halen en klimaatverandering te stoppen. Het is een overeenkomst tussen veel organisaties en bedrijven in Nederland om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan.

Het belangrijkste doel van het akkoord is om de uitstoot van broeikasgassen in 2050 met 95% te laten afnemen. Ook zijn voor de vijf deelsectoren (elektriciteit, industrie, mobiliteit, gebouwde omgeving en landbouw & landgebruik) eigen doelen en maatregelen uitgewerkt. In 2030 wil Nederland 70% van alle elektriciteit opwekken met windturbines op zee en op land en zonnepanelen op daken en in zonneparken. In 2050 wil Nederland helemaal geen fossiele brandstoffen, zoals aardgas en steenkool, gebruiken. Enkele belangrijke afspraken voor de energiesector zijn:

- Ook hernieuwbare energie op land (wind en zon) groeit fors naar 35 miljard kilowattuur per jaar;

- In duurzame energieopwekking op land krijgt de regio een grote rol. Elke regio krijgt de ruimte zelf te bepalen hoe zij de doelen haalt om meer duurzame energie op te wekken. Er zijn dertig regio's benoemd die elk een Regionale Energie Strategie (RES) maken. In maart 2021 moeten de regionale energiestrategieën (RES 1.0) klaar zijn.

Routekaart Energieopslag voorjaar 2023
In juni 2023 is de Routekaart Energieopslag gepubliceerd, inclusief kamerbrief. In de kamerbrief wordt aangegeven dat in het energiesysteem van de toekomst elektriciteit de belangrijkste energiedrager is, vervult waterstof een belangrijke systeemrol en vult decentrale duurzame warmtevoorziening een groot deel van de warmtevraag in.

Energieopslag is geen doel op zich, maar kan meerdere doelen dienen, waaronder het balanceren van vraag en aanbod, het bedienen van de warmtepiekvraag, het ondersteunen van elektriciteits-, gas- en warmtenetten, het verlichten van netcongestie en het bieden van strategische voorraden. Deze doelen zijn essentieel voor het functioneren van ons huidige energiesysteem, voor het mogelijk maken van de energietransitie en voor de ontwikkeling van het energiesysteem van de toekomst.

De Routekaart Energieopslag brengt in kaart welke acties ondernomen moeten worden om energieopslag te bevorderen, passend bij de verwachte rol ervan in het toekomstige energiesysteem, tot aan 2035 en daarna. In de Routekaart Energieopslag wordt gekeken naar alle vormen van energieopslag, onderverdeeld in elektriciteits-, moleculen- en warmteopslag.

Samengevat stelt de Routekaart Energieopslag dat zowel elektriciteits-, moleculen- als warmteopslag nodig (zullen) zijn in ons energiesysteem. Ten eerste omdat ze vraag en aanbod binnen de op zichzelf staande energieketens bij elkaar brengen. Zo kan elektriciteitsopslag zorgen voor meer opwek van wind- en zonne-energie en is warmteopslag cruciaal voor geo- en zonthermie. Ten tweede omdat ze elkaar uitstekend en noodzakelijk aanvullen in termen van vermogen en opslagduur (systeemintegratie c.q. uitwisseling tussen de ketens). Omdat de aard en huidige staat van technische ontwikkelingen tussen elektriciteits-, moleculen- als warmteopslag wezenlijk verschilt, is het van cruciaal belang zo te sturen dat enerzijds de verschillende technieken uiteindelijk op een vergelijkbaar niveau komen en anderzijds conversie tussen technieken (bijvoorbeeld van elektriciteit naar warmte) effectief kan worden benut. Behalve de overheid kunnen ook andere partijen (waaronder netbeheerders en de energieopslagsector) hierin een belangrijke rol spelen.

TenneT verwacht ongeveer 10GW aan baterijen nodig te hebben in 2030 om de betrouwbaarheid van het hoogspanningsnet te garanderen, waarvan 9GW stand-alone op basis van het huidige kabinetsbeleid waarin in 2030 centrales geen kolen meer mogen verstoken.

Planspecifiek
Gebiedsgericht
Het plangebied ligt niet in één van de aangewezen gebieden van de NOVI en het Barro. Het project heeft daarmee geen effect op een van de aspecten van nationaal ruimtelijk belang.
Ladder duurzame verstedelijking
Onderhavige ontwikkeling is, vanwege de beperkte omvang van het batterijopslagsysteem en het gegeven dat de ontwikkeling niet tot leegstand kan leiden, niet aan te merken als een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Een nadere toetsing aan de Ladder voor duurzame verstedelijking is daarmee niet aan de orde.

Klimaatakkoord
Nederland heeft in het klimaatakkoord onder andere als doelstelling om in 2030 70% van alle elektriciteit op te wekken via hernieuwbare energiebronnen waaronder zonneparken op land. Voorliggend initiatief maakt de

oprichting van een batterijopslagsysteem voor hernieuwbare energie mogelijk en draagt in die zin bij aan het behalen van de doelstelling uit het landelijke klimaatakkoord. Later in voorliggend document wordt ingegaan op de Regionale Energiestrategie en de wijze waarop voorliggend plan daar binnen past.

Routekaart
Met het batterijopslagsysteem wordt ingespeeld op de grote maatschappelijke behoefte aan dit type energieopslag. De realisatie van het batterijopslagsysteem draagt bij aan het behalen van de energiedoelstellingen en het borgen van leveringszekerheid met betrekking tot elektriciteit. Opslag van energie in batterijen en daarmee regelbare levering aan het net past binnen de strategie van 'buffering' (flexibiliteit van het energiesysteem). Daarnaast stelt het Rijk dat er voldoende ruimte gereserveerd moet worden voor de duurzame opwek en het transport van energie.

Het project is passend binnen het rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland
In de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland (december 2018) staan de hoofdlijnen van het provinciale ruimtelijk beleid. De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland gaat in de breedte over het beleid van de provincie voor de fysieke leefomgeving. De visie integreert een vijftal beleidsterreinen: ruimte, natuur, water, milieu en verkeer en vervoer. Op 24 september 2014 is door Provinciale Staten van Gelderland de Omgevingsverordening Gelderland vastgesteld welke de afgelopen jaren op onderdelen is geactualiseerd. De Omgevingsverordening is een uitwerking van de Omgevingsvisie en stelt regels waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen.

De provincie wil de focus leggen op een duurzaam, verbonden en een economisch krachtig Gelderland. Door daarin te investeren wil de provincie werken aan een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal. Om dat te bereiken wordt de focus gelegd op zeven ambities op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, vestigingsklimaat en woon- en leefomgeving. Deze ambities worden hieronder kort samengevat:

- Een versnelde energietransitie, gericht op forse vergroting van het aandeel duurzame energie en passend bij de Gelderse kwaliteiten;
- Een op de toekomst toegerust beschermend klimaatbeleid;
- Een voortvarend en innovatief circulair beleid;
- Een stimulerend en beschermend beleid voor biodiversiteit;
- Efficiënte, duurzame en innovatieve bereikbaarheid, toegesneden op de veranderende vraag;
- Een duurzaam, dynamisch en toegankelijk economisch vestigingsklimaat, waar voor ondernemers en inwoners een sterke aantrekkingskracht vanuit gaat;
- Een duurzaam en divers woon- en leefklimaat, dat steeds weet te anticiperen op ontwikkelingen.

Naast deze zeven ambities blijft het beleid uit de Omgevingsvisie uit 2014 gelden. Het gaat om de aanwijzing van functies van regionale oppervlaktewateren, van gebieden waar milieukwaliteit bijzondere bescherming behoeft, van Natura 2000-gebieden en van bijzondere natuurgebieden.

Omgevingsverordening Gelderland
De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van instructieregels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen uit het Bkl.

Gelders Klimaatplan

Met de klimaatmaatregelen in het Gelders Klimaatplan beschrijft de provincie de wijze waarop de in de Omgevingsvisie gestelde doelen met betrekking tot energie en klimaat behaald kunnen worden. De opgaven worden onderverdeeld in 5 domeinen van het Klimaatakkoord, waaronder 'Elektriciteit (duurzame energieopwekking'.

Planspecifiek

Omgevingsvisie

De provincie Gelderland streeft naar een versnelde energietransitie, gericht op forse vergroting van het aandeel duurzame energie, passend bij de Gelderse kwaliteiten. Het mogelijk maken van een batterijopslagsysteem voor hernieuwbare energie is passend binnen deze ambitie.

Omgevingsverordening

Het plangebied is gelegen in het landschap 'Gelderse streek Liemers'. Op grond van de verordening dient daarom rekening gehouden te worden met de voor de streek vastgestelde kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van het landschap. Het batterijopslagsysteem is van een beperkte omvang en de ontwikkeling ervan heeft daarmee een zeer beperkte ruimtelijke invloed. Het aanwezige landschap wordt als gevolg hiervan niet geschaad. Verder voorziet de verordening niet in specifiek beleid ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling.

Klimaatplan

In het Klimaatplan staat omschreven dat – om het energienet te ontlasten én voldoende energie beschikbaar te hebben voor de momenten dat er onvoldoende energie uit zon en wind is – opslag van energie een belangrijk middel is. Met onderhavig initiatief wordt een batterijopslagsysteem toegevoegd dat deze doelen dient. Geconcludeerd kan worden dat het initiatief bijdraagt aan de ambities uit het Klimaatplan.

Conclusie

Het initiatief is passend binnen het provinciale beleid.

3.3 Regionaal beleid

RES Arnhem-Nijmegen

In het Nederlandse Klimaatakkoord is bepaald dat elke regio in Nederland een rol krijgt in de duurzame energieopwekking. Er zijn dertig regio's benoemd die elk een Regionale Energie Strategie (RES) maken. De regio Arnhem - Nijmegen heeft ook een eigen RES. Daarin is samen met lokale maatschappelijke organisaties, bedrijven en inwoners onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor het opwekken van duurzame elektriciteit op land en het gebruik van warmtebronnen. De RES gaat primair over grootschalige elektriciteitsopwekking en regionale warmteverdeling. Daarnaast staat ook het belang van opslag en conversie in de RES beschreven. Opslag met behulp van diversie energiedragers is nodig om de onbalans op het energiesysteem op te lossen.

Planspecifiek

Met het initiatief wordt een batterijopslagsysteem mogelijk gemaakt, waarmee een bijdrage geleverd wordt aan het oplossen van de onbalans op het energiesysteem. Het initiatief is hiermee passend binnen de ambities van de RES.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Omgevingsvisie Duiven

De Omgevingsvisie Duiven is op 15 februari 2022 door de raad van de gemeente Duiven vastgesteld. De gemeente Duiven streeft naar het behouden en versterken van een gezonde, veilige, vitale, duurzame, leefbare en aantrekkelijke leefomgeving. Voor nu én voor de toekomst. Om dit te bereiken heeft de gemeente de omgevingsvisie opgesteld als stip op de horizon voor de fysieke leefomgeving van Duiven, Groessen en Loo in 2040. Dit heeft de gemeente niet alleen gedaan. De visie is tot stand gekomen in samenwerking met diverse gebruikers van de leefomgeving, waaronder inwoners, maatschappelijke instellingen, bedrijven en verenigingen.

De omgevingsvisie sluit aan bij nationaal, regionaal en lokaal beleid. De inhoudelijke basis voor de omgevingsvisie bestaat uit vier onderdelen:

- Historie: de gemeente Duiven heeft een rijke geschiedenis waar de gemeente op voortbouwt.
- Richtinggevende waarden: belangrijk zijn onder andere de vitale, sterk onderling verbonden inclusieve gemeenschap, de aantrekkelijke leefomgeving en de uitstekende voorzieningen van de gemeente Duiven.
- Ruimtelijke kwaliteiten: de kenmerken van het landschap, het erfgoed en de manier van wonen in Duiven, Groessen en Loo dragen bij aan de ruimtelijke kwaliteit van de gemeente.
- Ontwikkelingen & toekomstperspectief: leidraad voor de toekomst is dat we ruimte willen bieden aan ontwikkelingen, recht doen aan ruimtelijke kwaliteiten, maatwerk leveren op basis van de leefomgevingskwaliteiten en zorg dragen voor natuur en milieu. Dit doet de gemeente samen met alle gebruikers van de leefomgeving.

Planspecifiek

De ontwikkeling van een batterijopslagsysteem speelt in op de ambitie gesteld door de gemeenteraden van de gemeenten in RES-regio Arnhem Nijmegen in de Regionale Energiestrategie 1.0 (RES), vastgesteld in het kader van het klimaatakkoord. De gemeente Duiven heeft voor de middellange termijn de ambitie en het doel om de benodigde bijdrage te leveren aan de afspraken uit de RES Arnhem - Nijmegen. De inzet van de gemeente is om in 2050 energieneutraal te zijn, in lijn met het regionale en nationale beleid. Om deze doelstelling te behalen zijn ontwikkelingen als die uit voorliggend plan nodig. Geconcludeerd wordt dat het initiatief passend is binnen de Omgevingsvisie.

3.4.2 Beleidskader Initiatieven grootschalige opwek wind- en zonne-energie gemeente Duiven

Het beleidskader benoemt de voorwaarden die de gemeente Duiven stelt aan initiatiefnemers op het gebied van zonneparken en windmolens in het gemeentelijk voorkeursgebied in en rond InnoFase/Centerpoort-Noord en dat valt in het RES-zoekgebied WZ5. Dit beleidskader geeft preciezere voorwaarden en spelregels aan voor nieuwe particuliere project initiatieven binnen dit gebied. In hoofdzaak gaat het over vier soorten randvoorwaarden:

I. Algemene voorwaarden;
II. Voorwaarden op het gebied van omgevingsparticipatie (proces- en financiële participatie, waaronder lokaal eigendom);
III. Ruimtelijke inpassingsvoorwaarden;
IV. Spelregels over het proces.

Het gemeentelijke participatieproces van 2019 over het lokaal aandeel RES leverde belangrijke bouwstenen op voor dit Beleidskader. De voorwaarden zijn ook gebaseerd op de afspraken uit het Klimaatakkoord, de RES en de gedragscodes van betrokken branches voor wind en zon.

Planspecifiek
Het beleidskader stelt voorwaarden aan initiatiefnemers op het gebied van zonneparken in het gemeentelijk voorkeursgebied. Hoewel het plangebied gelegen is rond het terrein InnoFase, heeft de voorgenomen ontwikkeling van een batterijopslagsysteem geen directe verbinding met de opwek van zonne-energie. Het beleidskader is daarmee niet van toepassing op de voorgenomen ontwikkeling.

3.4.3 Geldend bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied gelden de bestemmingsplannen 'Buitengebied 2023' en 'Reparatieplan buitengebied 2013'. Tevens zijn op de locatie de volgende plannen van toepassing:

- Parapluplan archeologie en afwijkingsregels Duiven;
- Parapluplan Parkeren Duiven;
- Thematisch bestemmingsplan Geluidzone bedrijventerrein InnoFase, Duiven;
- Bestemmingsplan Archeologie.

Navolgende afbeelding toont een uitsnede van de vigerende planologische situatie. Het projectgebied is hierop globaal aangegeven met de rode cirkel. Te zien is dat ter plaatse van het projectgebied de bestemming 'Agrarisch' geldt. Op gronden met deze bestemming zijn geen gebruiksmogelijkheden voor een batterijopslagsysteem. Het initiatief is daarmee in strijd met de vigerende planologische situatie. De ontwikkeling van een batterijopslagsysteem wordt met onderhavig plan mogelijk gemaakt.

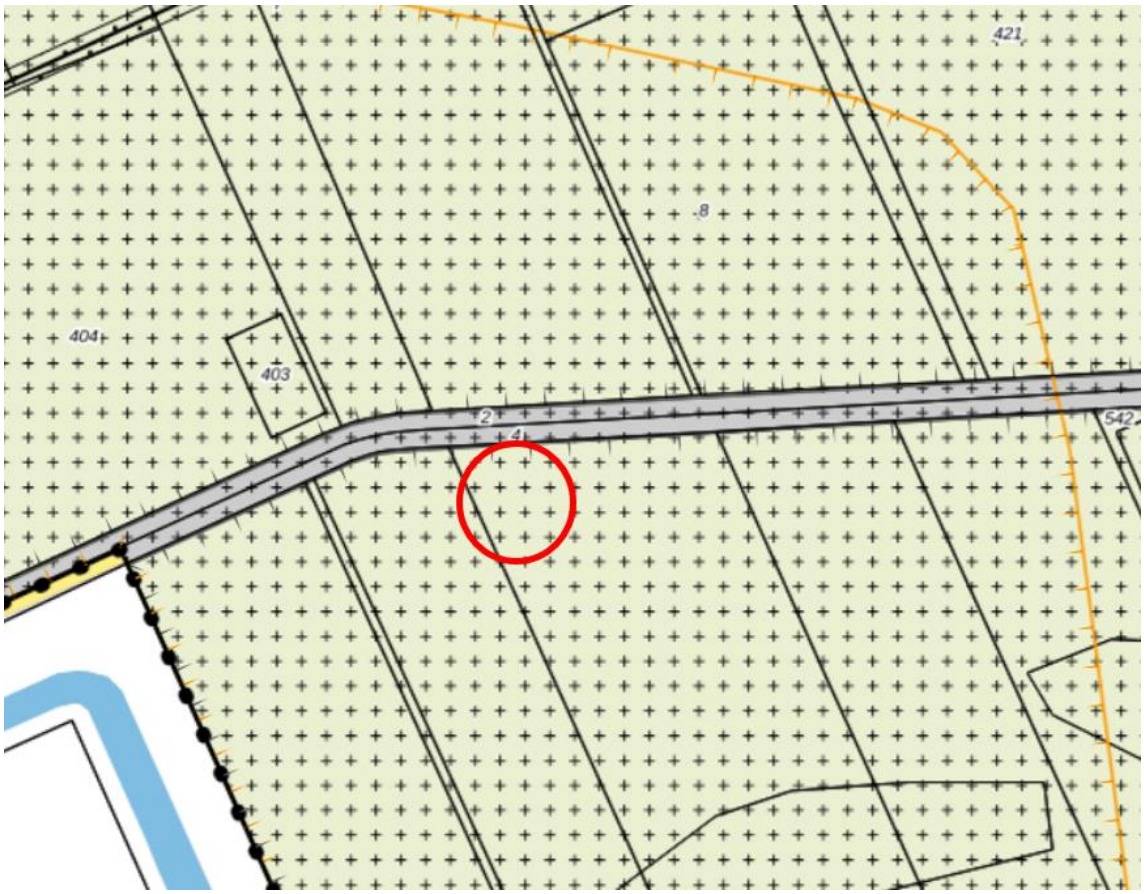

Uitsnede vigerende omgevingsplan (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid

Voor een buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan moet als gevolg van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) de uitvoerbaarheid aangetoond worden (artikel 3.1.6 van het Bro). Daaronder valt zowel de onderzoeksverplichting naar verschillende ruimtelijk relevante aspecten (geluid, bodem, etc.) als ook de economische uitvoerbaarheid van het plan.

4.1 Milieu

4.1.1 Bodem

Op grond van de Wet Bodembescherming (Wbb) moet aangetoond worden dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming is met het beoogde gebruik. De bodemkwaliteit kan namelijk van invloed zijn op de beoogde functie van het plangebied. Bij een functiewijziging zal in veel gevallen een specifiek bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd.

Planspecifiek

Voorliggend project maakt de realisatie van de batterijopslagsysteem mogelijk. Een batterijopslagsysteem is geen bodemgevoelige functie, waarmee op voorhand kan worden gesteld dat de kwaliteit van de bodem in lijn is met het toekomstig functiegebruik. Een bodemonderzoek in de ruimtelijke procedure is niet noodzakelijk. Ter plaatse van het toekomstige batterijopslagsysteem is geen sterke bodemverontreiniging bekend, en volgens de bodemkwaliteitskaart gaat het om een gebied met kwaliteit AW2000; “schone grond”. Verder is er geen sprake van een bodemgevoelige gebouw of bodemgevoelige locatie. De milieuhygiënische bodemkwaliteit vormt in dit kader vooralsnog geen belemmering.

Met onderhavig initiatief is er sprake van een meldingsplicht. Op grond van het Activiteitenbesluit beoordeelt de Omgevingsdienst of een nulsituatiebodemonderzoek noodzakelijk is.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect bodem.

4.1.2 Lucht

De mate van blootstelling aan luchtverontreiniging speelt een rol in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Met betrekking tot 'luchtkwaliteit' zijn twee aspecten van belang. Ten eerste of de luchtkwaliteit ter plaatse de nieuwe functie toelaat (de gevoeligheid van de bestemming) en ten tweede wat de bijdrage is van het plan aan die luchtkwaliteit.

Luchtkwaliteit ter plaatse

In de Wet milieubeheer zijn normen opgenomen voor de concentraties van een aantal stoffen in de buitenlucht ter bescherming van de mens. De belangrijkste stoffen zijn PM10 en PM2,5 (fijnstof) en NO2 (stikstofdioxide). De grenswaarde van PM10 en NOx bedraagt 40 µg/m3, van PM2,5 is dat 25 µg/m3.

Bijdrage aan luchtkwaliteit

In de Wet milieubeheer zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen. De Wet maakt een onderscheid tussen 'kleine' en 'grote' projecten. Kleine projecten dragen 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan verslechtering van de luchtkwaliteit. Een paar honderd grote projecten dragen juist wel 'in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Het gaat hierbij vooral om bedrijventerreinen en infrastructuur (wegen).

Wat het begrip 'in betekenende mate' precies inhoudt, staat in de algemene maatregel van bestuur "Niet in betekenende mate bijdragen" (Besluit NIBM). Op hoofdlijnen komt het erop neer dat 'grote' projecten die jaarlijks meer dan 3 procent bijdragen aan de jaargemiddelde norm voor fijn stof en stikstofdioxide (1,2 microgram per m3) een 'betekenend' negatief effect hebben op de luchtkwaliteit. 'Kleine' projecten die minder dan 3 procent bijdragen, kunnen doorgaan zonder toetsing. Dat betekent bijvoorbeeld dat lokale overheden een toevoeging van minder dan 1.500 huizen niet hoeven te toetsen aan de normen voor luchtkwaliteit, omdat een dergelijk project per definitie niet boven de 3%-norm komt. Deze kwantitatieve vertaling naar verschillende functies is neergelegd in de Regeling 'niet in betekenende mate bijdragen'.

Planspecifiek
Gelet op het toekomstig gebruik van de locatie is de bijdrage van het initiatief aan luchtkwaliteit zeer summier te noemen. Het batterijopslagsysteem heeft geen effect. Hooguit neemt het aantal verkeersbewegingen in verband met installatie en reparatie van de batterij iets toe ten opzichte van de bestaande situatie, waar de locatie in gebruik is als weiland. Ten aanzien van de bijdrage aan luchtkwaliteit is het initiatief van geringe omvang ten opzichte van de benoemde grenswaarde (3%). Op basis van de te verwachten zeer beperkte toename aan verkeersbewegingen ten gevolge van het project is te concluderen dat dit project 'niet in betekende mate' bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een nadere toetsing ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit kan daarom achterwege blijven.

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect luchtkwaliteit.

4.1.3 Geluid
De mate waarin het geluid het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). De kern van de wet is dat geluidsgevoelige objecten worden beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving. In de Wgh worden de volgende objecten beschermd:
- woningen;
- geluidgevoelige gebouwen, zoals scholen, ziekenhuizen, verzorgings- en verpleeghuizen, psychiatrische instellingen en kinderdagverblijven;
- geluidsgevoelige terreinen (woonwagenstandplaatsen en bestemde ligplaatsen voor woonschepen)

Het beschermen van deze geluidsgevoelige objecten gebeurt aan de hand van vastgestelde zoneringen. Binnen deze zones bepaalt het bevoegd gezag de te hanteren grenswaarden. Er geldt een voorkeursgrenswaarde en een bovengrens (hoger mag niet). De Wgh gaat verder onder meer ook in op geluidwerende voorzieningen. De belangrijkste bronnen van geluidhinder die bij een ruimtelijke ontwikkeling aan de orde kunnen zijn, betreffen: industrielawaai, wegverkeerslawaai en spoorweglawaai.

Planspecifiek
Dit project maakt een batterijopslagsysteem mogelijk binnen het projectgebied. Een batterij is geen geluidgevoelige functie zoals bepaald in de Wgh. Vanuit het aspect milieuzonering zoals beschreven in paragraaf 4.1.5 blijkt dat dit op basis van de afstand bron-ontvanger geen knelpunt is.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect geluid.

4.1.4 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader voor milieuvergunningen als het gaat om geurhinder van veehouderijen met landbouwhuisdieren. De Wgv maakt onderscheid in dieren met en dieren zonder een vastgestelde geuremissiefactor. Voor de eerste soort wordt de geurbelasting bij geurgevoelige objecten berekend, voor de tweede gelden minimumafstanden tot dergelijke objecten (ook wel bekend onder de term 'vaste afstandsdieren'). De Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) bepaald in bijlage 1 voor welke dieren geuremissies zijn vastgelegd. Als het (beoogde) veehouderijbedrijf niet in deze regeling wordt genoemd betreft het vaste afstandsdieren.

Planspecifiek

Een batterij is geen geurgevoelig object volgens de Wgh. De batterij zorgt ook niet voor geurbelasting op geurgevoelige objecten in de omgeving.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect geur.

4.1.5 Milieuzonering

Milieuzonering is het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Doel is om bij het opstellen van een ruimtelijk plan een goed en veilig leefklimaat te waarborgen, maar tegelijkertijd ook aan bedrijven voldoende milieuruimte te bieden voor het uitoefenen van hun activiteiten.

De mate waarin bedrijven invloed hebben op hun omgeving is afhankelijk van de aard van de bedrijvigheid en de afstand tot een gevoelige bestemming. Milieugevoelige bestemmingen zijn gebouwen en terreinen die naar hun aard bestemd zijn voor het verblijf van personen gedurende de dag of nacht of een gedeelte daarvan (bijvoorbeeld woningen). Daarnaast kunnen ook landelijke gebieden en/of andere landschappen belangrijk zijn bij een zonering tot andere, minder gevoelige, functies zoals bedrijven.

Milieuzonering heeft betrekking op aspecten met een ruimtelijke dimensie, zoals geluid, geur, gevaar en stof. De mate van belasting, en daarmee de gewenste aan te houden afstand, kan per aspect en per bedrijfstype en verschillen. In de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is een lijst opgenomen met daarin de minimale richtafstanden tussen een gevoelige bestemming en bedrijven. Van deze richtafstanden kan worden afgeweken, mits wordt onderbouwd waarom de feitelijke milieuhinder als minder belastend wordt gezien.

Het belang van milieuzonering wordt steeds groter aangezien functiemenging steeds vaker voorkomt. Hierbij is het motto: 'scheiden waar het moet, mengen waar het kan'.

Planspecifiek

De batterij wordt samen met de transformatoren bij elkaar gegroepeerd opgericht halverwege de projectlocatie, direct ten zuiden van de Nieuwgraafsestraat ten westen van de zonnevelden. Voor het bepalen van het milieueffect van de transformatoren is uitgegaan van 'Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen: - 10 - 100 MVA', categorie 3.1 met een maximale richtafstand van 50 m op basis van geluid (publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'). De batterijopslag kan in tijden van ontlading en lading beperkt geluid produceren. Een batterij maakt niet meer geluid dan een transformator, daarom wordt aangesloten bij de richt afstand hiervoor (50 m). Binnen een straal van 50 m rondom de transformatoren en batterijen liggen geen gevoelige objecten. Daarmee wordt voldaan aan de richtafstand. Er is daarmee geen sprake van een nadelig milieu effect die het woon- en leefklimaat aantast.

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect milieuzonering.

4.1.6 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving die ontstaan door opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen. Hierbij gaat het om risicovolle inrichtingen, transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en buisleidingen.

De verplichting om in een ruimtelijk plan in te gaan op deze risico's komt voort uit het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen' (Bevi), het 'Besluit externe veiligheid transportroutes' (Bevt) en het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen' (Bevb). Daarnaast zijn in het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Vuurwerkbesluit veiligheidsafstanden genoemd die moeten worden aangehouden rond stationaire risicobronnen, niet zijnde een Bevi-inrichting.

De wetgeving richt zich op het beschermen van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbaar zijn onder meer woningen, onderwijs- en gezondheidsinstellingen, en kinderopvang- en dagverblijven, en grote kantoorgebouwen (>1500 m²). Beperkt kwetsbaar zijn kleinere kantoren en winkels, horeca, parkeerterreinen en bedrijfsgebouwen waarin geen grote aantallen personen aanwezig zijn.

Binnen het beoordelingskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico (PR) van 10-6 per jaar en het groepsrisico (GR). Het plaatsgebonden risicobeleid bestaat uit harde afstandscontouren tussen risicobron en (beperkt) kwetsbaar object. Het wordt uitgedrukt in een contour van 10-6 per jaar (de kans dat per jaar 1 persoon overlijdt door een ongeluk met een gevaarlijke stof mag niet groter zijn dan 1 op een miljoen). Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij de berekening van het groepsrisico spelen mee de aard en hoeveelheid van de gevaarlijke stoffen en het aantal potentiële slachtoffers.

Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet worden vastgesteld of het plangebied is gelegen binnen de PR en/of de invloedsgebieden van het GR. Binnen de 10-6-contour is het realiseren van kwetsbare objecten niet toegestaan.

Planspecifiek

Het batterijopslagsysteem krijgt een maximaal vermogen van 32 MW. Voor dit soort batterijopslagsystemen zijn in het Activiteitenbesluit (nog) geen vaste afstanden gedefinieerd omdat er nog geen rekenmethodiek is vastgesteld. De dichtst bijgelegen woning aan de Kievitstraat ligt op ruime afstand tot de beoogde plek van de batterij (>500 meter). Bovendien is de kans op een brandscenario met lethale effecten nihil. Ook wanneer het worst case scenario zich ontwikkelt (volledige ontbranding van de batterij) zijn lethale effecten buiten de inrichtingsgrens niet te verwachten. Een brandscenario met Lithium-Ion batterijen ontwikkelt zich namelijk dusdanig traag dat de intensiteit van hittestraling en rookontwikkeling relatief beperkt is en geen lethale effecten buiten de inrichtingsgrens zal hebben. Daarnaast is rekening gehouden met een volwaardig brandbestrijdingssysteem ter plaatse. Door de locatiekeuze van de batterij is een goede bereikbaarheid voor blusvoertuigen gegarandeerd. Voor de aanvoer van bluswater wordt een droge blusleiding met sprinklersysteem aangelegd. Verder wordt een adequate bestickering toegepast en wordt de veiligheidsregio door een actieve aanmelding op de hoogte gebracht van de komst van de batterij. De batterij zal verder voldoen aan de WBDBO normering van 60 minuten (vlamdichtheid, stabiliteit en thermische isolatie) en de batterij voldoet aan de L9540A-veiligheidscodering.

Het project is uitvoerbaar vanuit het aspect externe veiligheid.

4.1.7 Milieueffectrapportage

Een milieueffectrapportage (m.e.r.) onderzoekt de milieugevolgen van een plan of project en de (milieuvriendelijkere) alternatieven. Een m.e.r. is verplicht bij grote ruimtelijke ingrepen zoals de bouw van industriële complexen en aanleg van auto(snel)wegen maar een m.e.r. is bijvoorbeeld ook verplicht voor de aanleg van een golfbaan en bij bepaalde uitbreidingen van agrarische bedrijven. Het milieueffectrapport (MER) is onderdeel van de m.e.r.-procedure.
Of een project m.e.r.-plichtig is moet ten eerste worden getoetst aan het Besluit milieueffectrapportage, artikel 7.4 bijlage C en D. In die twee bijlagen zijn de activiteiten aangewezen waarvoor een m.e.r. beoordelingsplicht geldt. Ten tweede kan de provinciale milieuverordening aanvullend op het Besluit m.e.r. nog meer activiteiten aanwijzen die kunnen leiden tot m.e.r.-plicht. Ten derde kan uit een passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 ook een m.e.r.-plicht volgen.
Ook als de drempelwaarden in het Besluit m.e.r. (duidelijk) niet gehaald worden dient aandacht uit te gaan naar de milieugevolgen van een plan of project. Die aandacht naar de milieugevolgen heet dan 'vormvrije m.e.r.-beoordeling'. Een m.e.r. kan ook nodig zijn als de betreffende activiteit niet wordt genoemd in het Besluit m.e.r. en ook niet op andere wijze (bijvoorbeeld op grond van de provinciale milieuverordening) m.e.r.-plichtig is. Dit heet de onverplichte m.e.r.

Planspecifiek

Het project maakt de realisatie van een batterijopslagsysteem mogelijk. De voorgenomen ontwikkeling is niet opgenomen in de D-lijst van het Besluit m.e.r. Het batterijopslagsysteem betreft bijvoorbeeld geen landinrichtingsproject (D9). De ontwikkeling van een batterijopslagsysteem valt pas onder deze categorie als deze onderdeel uitmaakt van een groter landinrichtingsproject (het project dient een voldoende substantieel karakter te hebben). Ook valt het project niet onder categorie D22.1. Hiervan is sprake bij de oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water. Het batterijopslagsysteem is rechtstreeks verbonden met het naastgelegen hoogspanningsstation van TenneT en slaat alleen energie op. Daarnaast is uit de uitspraken gebleken dat een batterijopslagsysteem evenmin kan worden aangemerkt als een ‘stedelijk ontwikkelingsproject’ (cat. D 11.2). Bij een stedelijk ontwikkelingsproject kan het gaan om bouwprojecten als woningen, parkeerterreinen, bioscopen, theaters, sportcentra, kantoorgebouwen en dergelijke of een combinatie daarvan. Tot slot zijn in categorie D 24.1 en D 24.2 de realisatie van hoogspanningsverbindingen opgenomen, bij een spanning van 150 kilovolt of meer, en ligging in een gevoelig gebied. Hier zijn lange trajecten bedoelt, zoals ook blijkt uit de drempelwaarde van 5 kilometer. Voor het voorgenomen plan is geen m.e.r.-beoordeling of vormvrije m.e.r. benodigd. Het batterij-opslagsysteem valt niet onder het Besluit milieueffectrapportage.

4.2 Water

Water is een belangrijk thema in de ruimtelijke ordening. Door verstandig om te gaan met het water kan verdroging en wateroverlast (waaronder ook risico van overstromingen e.d.) voorkomen worden en de kwaliteit van het water hoog gehouden worden.
Op Rijksniveau en Europees niveau zijn de laatste jaren veel plannen en wetten gemaakt met betrekking tot water. De belangrijkste hiervan zijn het Waterbeleid voor de 21e eeuw, de Waterwet en het Nationaal Waterplan.

Waterbeleid voor de 21e eeuw

De Commissie Waterbeheer 21e eeuw heeft advies uitgebracht over het toekomstige waterbeleid in Nederland. De adviezen van de commissie staan in het rapport 'Anders omgaan met water, Waterbeleid voor de 21ste eeuw' (WB21). De kern van het rapport WB21 is dat water de ruimte moet krijgen, voordat het die ruimte zelf neemt. In het Waterbeleid voor de 21e eeuw worden twee principes (drietrapsstrategieën) voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd:

- vasthouden, bergen en afvoeren: dit houdt in dat water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Indien nodig wordt overtollig water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen niet meer mogelijk is wordt het water afgevoerd.
- schoonhouden, scheiden en zuiveren: hier gaat het erom dat het water zoveel mogelijk schoon wordt gehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod.

Waterwet
De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Daarnaast levert de Waterwet een flinke bijdrage aan kabinetsdoelstellingen zoals vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten. Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de aloude vergunningstelsels uit de voorheen afzonderlijke waterbeheerwetten zijn gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de watervergunning.

Nationaal Waterplan
Op basis van de Waterwet is het Nationaal Waterplan vastgesteld door het kabinet. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, beschikbaarheid van voldoende en schoon water en de diverse vormen van gebruik van water. Het geeft maatregelen die in de periode 2016-2021 genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten.

Watertoets
De 'watertoets' is een instrument dat waterhuishoudkundige belangen expliciet en op evenwichtige wijze laat meewegen bij het opstellen van ruimtelijke plannen en besluiten. Het is geen technische toets, maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium met elkaar in gesprek. De watertoets bestaat uit twee onderdelen:
- de verplichting aan initiatiefnemers van ruimtelijke plannen om de waterbeheerder vroegtijdig in de planvorming te betrekken, en
- de verplichting aan initiatiefnemers van ruimtelijke plannen om in hun plan verantwoording af te leggen over de manier waarop omgegaan is met de inbreng van de waterbeheerder. Dit laatste gebeurt doorgaans in de waterparagraaf bij het betreffende plan.

Beleid waterschap Rijn en IJssel
Voor dit plan is het beleid van Waterschap Rijn en IJssel mede van belang. Waterschap Rijn en IJssel beschrijft in het Waterbeheerplan 2022-2027 het beleid voor alle taakgebieden van het waterschap. Het plan geeft aan welke doelen het waterschap nastreeft en met welke aanpak het waterschap deze doelen wil bereiken. Het waterschap heeft de "Handreiking Waterparagraaf voor bestemmingsplannen" (versie januari 2012) ontworpen waarmee kan worden bepaald voor welke plannen en in welke mate het waterschap betrokken dient te worden bij het opstellen van een waterparagraaf.

Bij plannen met een verhard oppervlak kleiner dan 500 m² in de nieuwe situatie hoeft geen berging gerealiseerd te worden. Bij plannen met een toename van het verhard oppervlak tussen 500 m² dient rekening gehouden te worden met een maatgevende bui van 55 mm per uur. Hiervoor kan de volgende berekening worden gehanteerd, waarin de factor 0,055 m een maatgevende bui van 55 mm per uur vertegenwoordigt:

Benodigde compensatie (in m³) = Toename verhard oppervlak (in m²) * 0,055.

Watertakenplan De Liemers 2022 - 2027
In het rapport "Watertakenplan De Liemers 2022 - 2027" wordt benoemd dat er bij nieuwbouwlocaties, waar mogelijk, voldoende waterberging op het eigen terrein aanwezig dient te zijn om overtollig hemelwater te bergen. Dit wordt vertraagd afgevoerd naar het oppervlaktewater. WRIJ adviseert niet te bouwen in gebieden met een hoge grondwaterstand of kwel, of de bouwwijze hierop aan te passen.
Het is niet toegestaan om hemelwater af te voeren via de mechanische riolering. In het buitengebied zal het hemelwater daarom strikt gescheiden van afvalwater moeten blijven en lokaal worden geïnfiltreerd, geborgen of afgevoerd naar oppervlaktewater. Ook hier worden perceeleigenaren actief in gestimuleerd;

In het Watertakenplan komt verder naar voren dat waterstromen zoveel als mogelijk gescheiden dienen te worden waarbij afvalwater aangesloten mag worden op de gemeentelijke riolering. Hemelwater dient bij voorkeur bovengronds naar oppervlaktewater afgevoerd te worden of, wanneer mogelijk, te infiltreren. Hemelwater dient binnen het eigen terrein verwerkt te worden, wanneer dit redelijkerwijs niet mogelijk is kan aangesloten worden op het gemeentelijke stelsel.

Planspecifiek
Algemeen
Voor de aanvraag van de batterij is de digitale watertoets doorlopen. Het waterschap is via de digitale watertoets op de hoogte gebracht van de ontwikkeling, zie Bijlage 2. Het waterschap heeft aangegeven dat de normale procedure van toepassing is.

Hemelwater
Ten aanzien van het zonnepark is een waterparagraaf opgesteld, waarin oplossingsmogelijkheden voor de wateropgave voor zowel het zonepark als de batterijopslagsysteem zijn opgenomen. De wateropgave sluit aan bij de uitgangspunten van het waterschap, waarbij hemelwater bij voorkeur bovengronds wordt afgevoerd naar oppervlaktewater of (waar mogelijk) in de bodem infiltreert. Deze oplossingsmogelijkheden blijven het uitgangspunt voor de ontwikkeling van onderhavig initiatief. Voor enkel het batterijopslagsysteem is een toename van 117 m^2 (bebouwing inkoopstation, transformatoren, batterij en omvormers) en 300 m^2 halfverharding (toegangspad en parkeerplaatsen). Voor een dergelijke toename aan verharding (kleiner dan 2000 m^2) dient à 60 mm waterberging gerealiseerd te worden. Dit is meegewogen in de wateropgave voor het vergunde zonnepark. Berging vindt buiten het besluitgebied plaats.

Overig
De gevaarlijke stof in de batterij (Lithium-Ion) is geen vloeistof, waardoor er bij normaal gebruik geen risico bestaat op bodemverontreiniging. De batterijcontainer is waterdicht. Rond de betonnen fundering waar de batterijcontainer op rust wordt een voorzienig aangebracht waarbinnen eventueel gelekt water, mogelijk door het blussen van de container, opgevangen wordt. Mogelijk vervuild (blus)water wordt afgevoerd door een specialistisch bedrijf.

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect water.

4.3 Ecologie

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met de natuurwaarden ter plaatse. De Wet natuurbescherming beschermt natuurgebieden, inheemse soorten en bosopstanden in Nederland.

Gebiedsbescherming
In de Wet natuurbescherming worden de zogenoemde Natura 2000-gebieden beschermd. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens deze Europese richtlijnen moeten lidstaten specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. Natura 2000-gebieden kennen een zogenaamde 'externe werking'. Dit betekent dat ontwikkelingen die buiten de begrenzing van de Natura 2000-gebieden gelegen zijn, ook getoetst moeten worden of er significant negatieve effecten optreden op het betreffende gebied.

Soortenbescherming
Een hoofdstuk in de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van de in het wild voorkomende inheemse planten en dieren: de soortenbescherming. De wet richt zich vooral op het in stand houden van populaties van soorten die bescherming behoeven. In de wet zijn algemene en specifieke verboden vastgelegd ten aanzien van beschermde dier- en plantensoorten. Bekeken moet worden in hoeverre ruimtelijke plannen negatieve gevolgen hebben op beschermde dier- en plantensoorten en of er compenserende of mitigerende maatregelen genomen moeten worden. De wet geeft de mogelijkheid aan provincies om voor een bepaald aantal soorten via een verordening een algemene vrijstelling op bepaalde verbodsbepalingen te geven. Daarnaast geldt voor iedereen in Nederland altijd, dus ook los van het voorliggende beoogde ruimtelijke project, dat de zorgplicht nageleefd moet worden bij het verrichten van werkzaamheden. Voor menige soort geldt dat indien deze zorgplicht nagekomen wordt een bepaald beoogd project uitvoerbaar is.

Planspecifiek
Bij de plaatsing van de batterijen vinden er geen noemenswaardige ruimtelijke ingrepen plaats, zo worden er bijvoorbeeld geen bomen gekapt of sloten gedempt waardoor er geen storing plaatsvindt voor verschillende soorten. Voor het gehele zonneparkproject inclusief het batterij gedeelte is een quickscan ecologie uitgevoerd. Het rapport is volledigheidshalve toegevoegd als bijlage 3. De belangrijkste conclusies zijn in het vervolg van deze paragraaf opgenomen.

Gebiedsbescherming
De uit te voeren werkzaamheden in het projectgebied zijn van dien aard dat ze geen invloed hebben op het beschermde Natura 2000-gebied Rijntakken, deelgebied Uiterwaarden IJssel. De afstand van het projectgebied tot dit Natura 2000-gebied is daarvoor te groot. Ten aanzien van de stikstofdepositie zijn AERIUS berekeningen gemaakt voor de aanlegfase en exploitatiefase, zie de rapportage in bijlage 4. Uit de berekeningen blijkt dat er geen sprake is van een toename van een depositie van 0,00 mol N/ha/jr. Hierdoor kan worden geconcludeerd dat er geen (significant) negatieve effecten optreden. Nader onderzoek of een vergunning Wet natuurbescherming onderdeel gebiedsbescherming is niet aan de orde.

Soortenbescherming
Er zijn geen negatieve effecten te verwachten ten aanzien van beschermde soorten. Werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen van vogels uitgevoerd te worden. Negatieve effecten door de voorziene ontwikkeling voor beschermde reptielen, ongewervelden en plantensoorten zijn niet te verwachten. Vanuit soortbescherming zijn er verder geen wettelijke beperkingen voor wat betreft de uitvoering van de werkzaamheden. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing of vergunning vanuit de Wnb is niet aan de orde.

De uitvoerbaarheid van het initiatief voor ecologie is hiermee aangetoond.

4.4 Verkeer en parkeren

Onderdeel van goede ruimtelijke ordening is het effect van een beoogd nieuw project op de verkeersstructuur. De toegang naar het batterijopslagsysteem wordt aan de zuidzijde van de Nieuwgraafsestraat gesitueerd. Afgezet tegen het huidig gebruik van de locatie (landbouwgrond) leidt het project niet tot meer verkeersbewegingen. Voor het beperkte aantal (onderhouds)voertuigen dat de locatie zal bezoeken worden in totaal 3 parkeerplaatsen aangelegd nabij de Nieuwegraafsestraat, binnen eigen terrein, zie ook navolgende uitsnede. Daarmee sluit het initiatief aan op het bepaalde in het 'Parapluplan parkeren Duiven'.

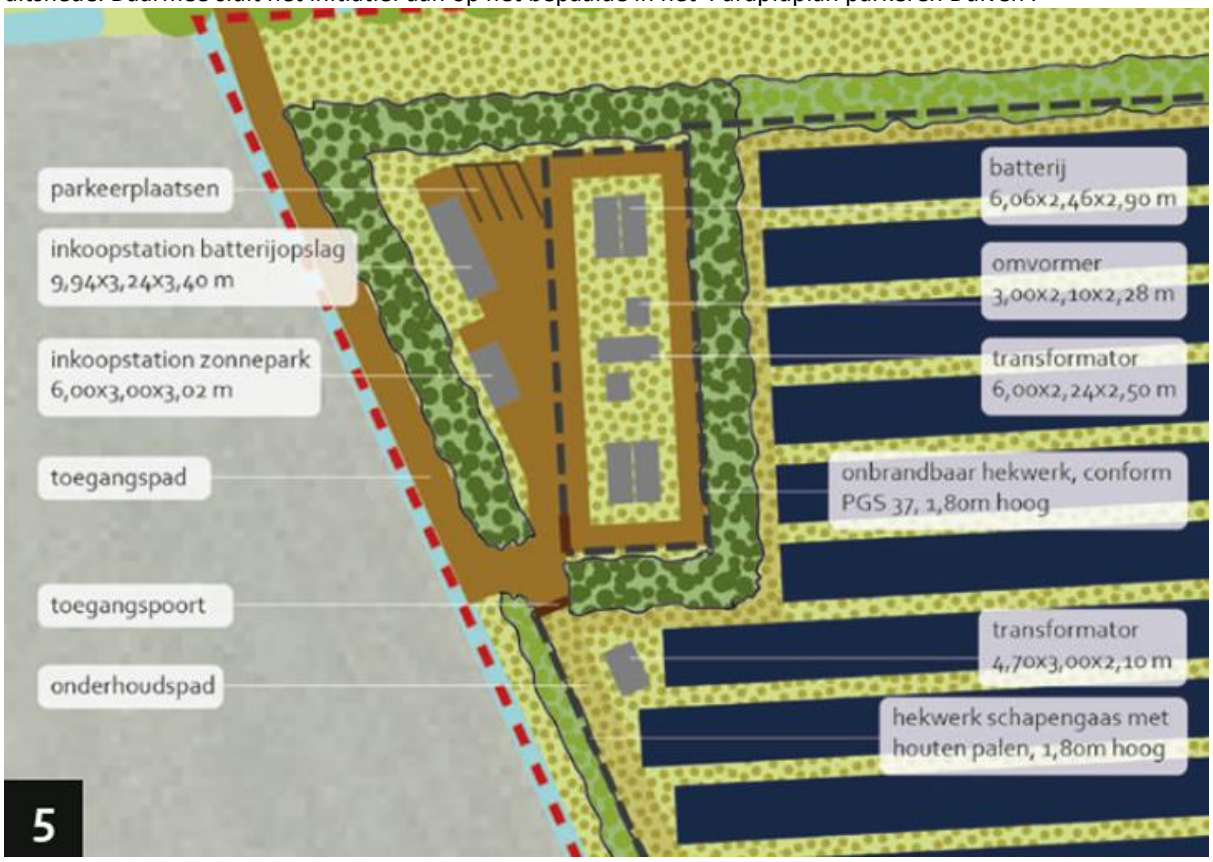

Parkeerplaatsen nabij de Nieuwgraafsestraat (bron: ROM3D)

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect verkeer.

4.5 Cultuurhistorie en archeologie

In elk bestemmingsplan moet een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden wordt omgegaan. Denk aan aanwezige monumenten, historische gebieden, kenmerkende (straat)beelden en landschapselementen. Bij het maken van plannen kan ook (weer) rekening gehouden worden met al deze elementen die er vroeger wel waren maar nu niet meer. Een bijzonder onderdeel van cultuurhistorie is archeologie.

Cultuurhistorie

Het belang van cultuurhistorie is wettelijk vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening. Het Besluit geeft aan dat “een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden” in het bestemmingsplan opgenomen moet worden. Het voornaamste doel hiervan is om het cultuurhistorische karakter van Nederland op gebiedsniveau te behouden en te versterken.

Archeologie
De bescherming van archeologische waarden bij ruimtelijke ontwikkelingen is geregeld in de Erfgoedwet. De essentie van de wettelijke bescherming is dat archeologische resten zoveel mogelijk in de bodem bewaard blijven. Bij ruimtelijke plannen geldt de verplichting om rekening te houden met bekende en te verwachten archeologische waarden. Indien ingrepen gepaard gaan met een verstoring van de bodem, kan het nodig zijn om nader onderzoek te doen, zodat - waar nodig - de archeologische waarden veiliggesteld kunnen worden en/of het plan aangepast kan worden. De verantwoordelijkheid voor archeologische waarden ligt bij de gemeente.
Op basis van artikel 5.10 van de Erfgoedwet zijn mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken.

Planspecifiek
Cultuurhistorie
Binnen het projectgebied en in de omgeving zijn geen cultuurhistorisch waardevolle objecten gelegen die door voorliggend project kunnen worden beïnvloed. Het initiatief heeft op voorhand geen negatief effect vanuit het aspect cultuurhistorie.

Archeologie
Ter plaatse van het projectgebied geldt de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie', met hieraan gekoppeld de meer specifieke gebiedsaanduiding 'specifieke vorm van waarde – lage archeologische verwachting 5'. Voor bodemingrepen groter dan 10.000 m^2 en dieper dan 0,5 m ter plaatse van deze aanduiding geldt een onderzoeksplicht in het kader van archeologie. Met onderhavig initiatief wordt ruimschoots onder deze onderzoeksgrens gebleven. Het uitvoeren van een archeologisch onderzoek is daarmee op voorhand niet aan de orde. Wel is deze ter plaatse van het projectgebied uitgevoerd voor het beoogde zonnepark (zie bijlage 5). Ook hieruit blijkt dat het aspect archeologie geen belemmeringen oplevert ten aanzien van het initiatief.

Het plan is uitvoerbaar wat betreft cultuurhistorie en archeologie.

4.6 Economische uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient, op grond van artikel 3.1.6 lid 1, sub f van het Bro, onderzoek plaats te vinden naar de (economische) uitvoerbaarheid van het plan. In principe dient bij vaststelling van een ruimtelijk besluit tevens een exploitatieplan vastgesteld te worden om verhaal van plankosten zeker te stellen. Op basis van 'afdeling 6.4 grondexploitatie', artikel 6.12, lid 2 van de Wro kan de gemeenteraad bij het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan echter besluiten geen exploitatieplan vast te stellen indien:

- het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is;
- het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, 4°, onderscheidenlijk 5°, niet noodzakelijk is;
- het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, tweede lid, onderscheidenlijk b, c of d, niet noodzakelijk is.

Planspecifiek
De ontwikkelingskosten komen geheel voor rekening van de initiatiefnemer. Hiertoe heeft de gemeente voorafgaand aan de planologische procedure met de initiatiefnemer een anterieure overeenkomst afgesloten. Voor de realisatie van het plan hoeft de gemeente geen investering te doen. De kosten die door de gemeente gemaakt worden voor het voeren van de planologische procedure zijn verrekend in de leges.

In de anterieure overeenkomst zijn afspraken opgenomen over planschade. Deze kosten komen eveneens geheel voor rekening van de initiatiefnemer.

Hoofdstuk 5 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.1 Inspraak en overleg

In het kader van voorliggend initiatief heeft er een participatietraject plaatsgevonden voor de ontwikkeling van de batterij samen met het zonnepark. De verslagen hiervan zijn toegevoegd als bijlage 6 (Participatie- en communicatieplan) en 7 (Financiële- en procesparticipatie).

Het initiatief wordt in het kader van het wettelijk vooroverleg voorgelegd aan de relevante instanties. De reacties worden verwerkt in deze ruimtelijke onderbouwing.

5.2 Van ontwerp naar vaststelling

De omgevingsvergunning is voorbereid met toepassing van een uitgebreide procedure ex artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3° Wabo juncto artikel 3.10 Wabo. Het ontwerpbesluit met bijbehorende stukken heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Iedereen kon gedurende deze termijn een zienswijze op het plan indienen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

Bijlagen bij de onderbouwing

Bijlage 1 Landschapsplan Zonnepark Duiven_16 januari 2024

Bijlage 2 Digitale watertoets_23 april 2024

Bijlage 3 Quickscan flora en fauna_okt 2021

Bijlage 4 Rapportage stikstof_4 september 2024

Bijlage 5 Archeologisch onderzoek_06 april 2023

Bijlage 6 Participatie- en communicatieplan_23 dec 2022

Bijlage 7 Financiële- en procesparticipatie_19 mrt 24

buro-sro.nl